

Uitkijkers

MONKI BUSINESS

Uitkijken naar verbeelding

Bas Blaasse

Gezien op 17 april 2026

Park Spoor Noord, Antwerpen, in het kader van MAD Festival

De voorstelling wordt aangekondigd als een combinatie tussen circus, theater en maatschappelijk gesprek. Dat klopt. Monki Business zoekt een vorm waarin acrobatie en tekst samen ruimte maken voor verbeelding als tegengewicht voor de zwaarte van de toekomst. Maar slagen de acrobaten ook in die opzet?

19 APRIL 2026

Het publiek, jong en oud, zit op eenvoudige uitklapbankjes en kledjes in het gras rondom het podium – een hexagonaal plateau op het frame van een aanhangwagen. Negen zwarte stalen palen, tot wel zeven meter hoog, zijn bovenin en halverwege met dwarsbalken verbonden tot een soort toren of klimrek (ontworpen en gemaakt door Douwe Hibma). In haar eenvoud heeft de

structuur meteen iets speels.

Voordat de voorstelling begint, geeft acrobaat en circusmaker Benjamin Kuitenbrouwer een korte toelichting. De artistieke leider van Monki Business, zelf bijgenaamd Monki, vertelt dat het stuk voortkomt uit een onderzoek naar de toekomst. Ze verzamelden dromen en fantasieën die ze vervolgens samenbrachten tot een bundeling van mogelijke toekomst. Tijdens de voorstelling horen we verschillende stemmen – opgenomen en live uitgesproken door de vier acrobaten – die visies beschrijven, terwijl het viertal het rek beklimt, aan de palen slingert, erbovenop balanceert en weer afdaalt.

Uitkijken naar een toekomst

De titel van de voorstelling – ‘Uitkijkers’ – speelt met de meerdere betekenissen van ‘uitkijken’: het kan zowel betekenen dat je op je hoede moet zijn, dat je ergens over uitkijkt of dat je ergens naar uitzielt. Met het vizier op de toekomst is dat een spannende en treffende dubbelzinnigheid. Er is vandaag genoeg dat ons dwingt vooruit te kijken, maar die blik is bijna nooit licht, hoopvol of overzichtelijk. De toekomst is vaker een reden voor onrust en bezorgdheid dan iets om met plezier tegemoet te zien. En daar wil deze voorstelling iets tegenoverstellen.

“We klimmen om beter te kunnen zien.”

Monki Business wil hoopvolle voorstellingen maken. “We zijn niet bang”, zegt Kuitenbrouwer aan het begin. “We klimmen om beter te kunnen zien.” Het gaat in deze voorstelling niet over ergens voor moeten oppassen, maar over verder kijken dan de realiteit en het voorstellen van een toekomst. “Hoe zou jij willen dat die eruitziet?” ‘Uitkijkers’ lijkt een poging om de balans te verschuiven van voorzichtigheid en waakzaamheid naar de ruimte van de – speelse en hoopvolle – verbeelding.

Dat wil niet zeggen dat ze de problemen van de wereld negeren. Actuele thema’s zoals ongelijkheid, stress en klimaatverandering passeren de revue, maar worden verpakt in lichtvoetige scènes. Ze zijn een combinatie van mooie en ludieke verhalen, rustige maar energieke muziek (van Michelle Samba) en acrobatie die tegelijk speels en ongeremd is.

Overzichtelijk

Eén voor één betreden de acrobaten het platform. Ze klimmen langs de palen omhoog, zwaaien, vangen elkaar op, springen heen en weer en hangen ondersteboven of kijken van bovenaf uit over het Antwerpse Park Spoor Noord. Ze hangen aan elkaar en balanceren op een behoorlijke hoogte. Een ‘oh’ van bewondering gaat door het publiek wanneer iemand voor de eerste keer zijn benen om een paal vouwt en zich in een vrije val naar beneden laat vallen. Pas vlak boven het plateau komt hij tot stilstand.

Niettegenstaande de indrukwekkende acts, zet de voorstelling niet in op sensatie.

Kijken, hoogte zoeken, overzicht krijgen. De vier acrobaten – naast Kuitenbrouwer: Hanna de Vletter, Clara Köpf en Ohtocani Alvarez – belichamen die mogelijke ‘uitkijkers’. Door te klimmen en te klauteren verkennen ze, zo lijkt het, wat het zou kunnen betekenen om anders naar de toekomst te kijken. Hun acrobatische behendigheid vormt daarvoor een bijna letterlijke beeldtaal: een

manier om even los te komen van zwaarte en ruimte te maken voor iets dat lichter aanvoelt. De acrobatie is daarmee minder een demonstratie van controle – hoezeer die ook de voorwaarde van het spelen blijft – dan een vorm van verbeelding.

Niettegenstaande de indrukwekkende acts, de momenten op hoogte en de virtuositeit, zet de voorstelling niet in op sensatie of het adembenemende. We kijken zelden met ingehouden adem. 'Uitkijkers' kiest voor een rustigere kijkervaring. Beelden ontstaan geleidelijk en onze aandacht wordt eerder vastgehouden dan op scherp gezet. Slechts af en toe versnelt het ritme van de bewegingen, maar ook dan blijft de toon beheerst en licht.

Op zoek naar verbeelding

Het resultaat is een zachte voorstelling, maar er sluipt gaandeweg ook herhaling in. Voor een voorstelling die de verbeelding wil openen, blijft de variëteit aan bewegingen wat beperkt. Daardoor verslapt mijn aandacht langzaam. Al blijft de poëzie in de voorstelling overeind. 'Uitkijkers' verzandt nooit in puur spektakel en vermijdt een al te letterlijke illustratie van de verhalen, wat niet wil zeggen dat de choreografie er niet op aansluit. Als een stem bijvoorbeeld vertelt over groeiende steden en de uitdagingen van samenleven, dan ontstaat er op scène een mooi beeld van twee van de acrobaten die elkaar in evenwicht houden en met elkaar de stellage beklimmen, of zelfs leren beklimmen.

De verhalen bieden een hoop. Er zijn de grappige fantasieën over het Europees Parlement dat zijn vergaderzaal tot speelzaal verbouwt of het ontbreken van zwaartekracht op maandagen. We horen over de omkering van het patriarchaat door vrouwen en over mensen die staarten ontwikkelen. Maar het gaat ook over hoe we het verdwijnen van gletsjers nauwkeurig in beeld brengen, terwijl we niet in staat zijn om het verdwijnen te voorkomen.

'Uitkijkers' is een ingetogen viering van voorstellings-vermogen en spel.

De toekomst – we moeten eraan denken. Maar het is vandaag soms verleidelijk (en vaak makkelijker en prettiger) om die even tussen haakjes te zetten. Misschien helpt het dus om die neiging wat te temperen, bijvoorbeeld door onze angst en de verlamming met spel en verbeeldingsvermogen terug te dringen. 'Uitkijkers' is geen naïeve voorstelling die verwacht dat onze problemen daarmee de wereld uit zijn. Het is een ingetogen viering van voorstellingsvermogen en spel. Iets waarvoor in onze wereld soms nog maar weinig ruimte lijkt te bestaan. 'Uitkijkers' blijft evenwel te monotoon, waardoor de voorstelling haar eigen verbeeldingskracht niet ten volle benut.